

N:o 144.

Af Herr Ola Månsson från Blekinge län: Om indragning af indelta båtsmanshället emot erläggande af vakansafgifter.

Dels vid flera föregående riksdagar, dels i den till innevarande Riksdag affåtna nådiga propositionen om statsverkets tillstånd och behof, har Kongl. Maj:t föreslagit, att en del af båtsmanshället måtte öfverflyttas till indelta landtarmén. Samma yrkande har äfven gjorts af åtskilliga representanter, hvaremot andra åter, bland dem motiorären, föreslagit, att båtsmansroteringen måtte upphöra mot erläggande af vakansafgifter, och blef den sistnämnda åsigten af Andra Kammarens majoritet vid sistlidne riksdag gillad.

Af detta och af hvad för öfrigt i frågan vid föregående riksdagar förekommit framgår ovedersägligen, att båtsmansindelningen numera icke är tidsenlig, eller båtsmännen för flottans bemanning behöfliga. Ingenting kan derföre vara angelägnare än att ju förr dess heldre borttaga eller indraga den dyra och ändamålslösa båtsmansindelningen, ty landet kan icke hålla en del obehöfligt manskap blott för nöjet att hafva det, på samma gång man öfverallt ropar på ett bättre och starkare försvar. Att båtsmännen icke äro passande till sjöfolk, och att flottan med sin nuvarande eller blifvande organisation ej är i behof af så mycket manskap, är många gånger sagdt och omsagdt, utan att vi kommit längre i regleringen för det.

Med den omgestaltning flottan på sednaste tiden undergått är påtagligt att för flottans bemanning ej behöfves så mycket manskap som förut, men derföre är och blir flottan icke desto mindre i behof af dugligt och yrkesskickligt folk; här om någonsin gäller således grundsatsen "litet men godt". För att erhålla detta lilla men goda är derföre nödigt, att flottan erhåller en väl inöfvad förmanskaps korps, och att återstoden förhyres af dugligt och sjövant folk. För detta ändamål och då en mindre men god och tidsenlig flotta är af yttersta vigt att ega, anser jag, att inga af de bidrag som nu tillkomma flottan böra från den borttagas, utan fastmer förökas, på det sätt nemligen att samtliga rust- och

rotehåll eller indelningen, så fort sig göra låter, ställas på vakans och dessa vakansafgifter användas dels till förhyrning af dugligt sjöfolk, och återstoden till flottans ökande och till materiel.

Huru man, utan att vidtaga denna åtgärd, skall kunna få ett godt sjöförsvar, eller de 24 millioner R:dr, hvilka i Kongl. propositionen omnämnas vara behöfliga för flottans iståndsättande, är för mig en gåta. Efter mitt förmenande bör icke en enda af sjöförsvarets personal öfverflyttas till landtarméen, ty med den utsträckta värneplikten, som är i fråga införas, erhåller landet i alla fall soldater nog, och den indragning som här möjligen kommer att göras, vakansafgifterna, anordnas för det ändamål, att stärka och förbättra vårt sjöförsvar.

Att båtsmännen, så fort sig göra låter, indragas och ställas på vakans är en lika billig som rättvis begäran; att vakansafgifterna blifva billiga är likaledes nödigt och kan desto heldre medgifvas, som det i alla fall vore en vinst för staten och utan men för vårt försvar, om båtsmännen genast borttogos utan någon sorts ersättning; någonting sådant vill jag emellertid icke begära skulle ske genast; — men att båtsmansindelningen måtte upphöra och rust- och rotehållares skyldighet så småningom måtte försvinna det är en lika rättvis som nödvändig åtgärd både för landt- och sjöförsvaret, såvida man vill införa en vidsträcktare värnepligt och ett bättre nationalförsvar.

På grund af hvad jag sålunda haft äran andraga, får jag värdsammast hemställa,

att Riksdagen för sin del behagade besluta, att hela båtsmansindelningen, hvilande på rust- eller rotehåll, upphäfves för att efter en öfvergångstid af tio eller femton år alldeles försvinna; att under öfvergångstiden rust- och rotehållare vid båtsmansindelningen erlægga vakansafgifter lämpade efter rotens större eller mindre hemmantal, högst 70 och minst 50 R:dr, i mån som ledighet inträffa, och att dessa vakansafgifter oförtryckta måtte användas till förhyrande af dugligt och sjövant manskap för flottans behof samt till förstärkning af flottans materiel.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1871.

Ola Månsson,
från Blekinge.